

Green Deal Gedeelde Mobiliteit: deelname, thema's en acties

Deze en andere informatie (ons aanbod, de grote doelstellingen, het opzet van de Green Deal, de werkgroepen, ...) staat gebundeld op onze website: <http://gedeeldemobiliteit.be>. Je kan ons steeds contacteren op 09/242.32.76.

Deelname

Ondertekenaars engageren zich tot zelf gekozen acties die bijdragen aan één of meer globale doelstellingen (zie doelstellingen rond autodelen, fietsdelen, carpoolen en elektrisch rijden). De ondertekenaar neemt **minstens 4 acties die betrekking hebben tot minstens 2 thema's**.

Je acties zijn zo concreet en meetbaar mogelijk en voer je uit tegen ten laatste 31 december 2020. Je acties zijn (1) idealiter nieuw (2) bestaand mits een extra impuls en/of (3) een stilgevallen initiatief dat je nieuw leven inblaast.

Stel je acties op en stuur deze naar info@gedeeldemobiliteit.be. Wil je deelnemen aan het **tweede officiële ondertekeningsmoment op 21/03/2018** tijdens het Symposium Gedeelde Mobiliteit? Stuur dan deze acties door **vóór 1 februari 2018**.

Van zodra je je acties hebt doorgestuurd, bekijken we deze en stemmen we deze onderling af. Ondertussen kan je ook volgende gegevens aanleveren:

- 1 alinea over de missie van je organisatie / waarom je meedoet
- logo in drukbaar formaat (eps of ai)
- naam ondertekenaar
- officiële naam organisatie

In de [overeenkomst](#) zelf kan je de 511 acties zien van de deelnemers van deze Green deal uit de eerste ronde.

Inzet en acties per thema

Hieronder worden de **9 thema's** gekaderd en lijsten we reeds enkele potentiële acties op die als inspiratie kunnen dienen voor het individuele engagement van de ondertekenaar. De thema's (in willekeurige volgorde):

1. Bewustmaking en promotie
2. In kaart brengen kansen en belemmeringen binnen de regelgeving
3. Gemeentelijk beleid
4. Pilots op woningbouwlocaties
5. Combimobiliteit en basisbereikbaarheid in stedelijke en landelijke gebieden
6. Pilots op bedrijventerreinen
7. Oplossen van verzekeringsvraagstukken
8. Nieuwe technologie en innovatieve business modellen
9. Internationale uitwisseling

1. BEWUSTMAKING EN PROMOTIE

Concrete initiatieven, evenementen en bewustmakingscampagnes vergroten de zichtbaarheid van auto-, fiets- en ritten delen bij de potentiële (zakelijke) gebruiker. Burgers moeten per doelgroep over heel Vlaanderen heen gestimuleerd worden tot duurzaam verplaatsingsgedrag. Organisatoren van evenementen moeten ondersteund en begeleid worden om op hun maat een actieplan op te zetten en uit te voeren.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- Deelname aan en organisatie van evenementen zoals symposia, voorlichtingsbijeenkomsten, workshops
- Algemene promotiecampagne voor de bevolking, bijv. zichtbaarheid op autosnelwegen
- Promotiecampagne gericht naar bepaalde doelgroepen, zoals introductie gedeelde mobiliteit bij niet-traditionele doelgroepen (moslimgemeenschap, etnisch-culturele minderheden en nieuwkomers, kansarmen)
- Infosessies over (vormen van) gedeelde mobiliteit
- Signalisatie carpoolparkings en voorbehouden parkeerplaatsen voor deelauto's of deelfietsen
- Incentives voor potentiële carpoolers, auto- en fietsdelers (niet-gebruikers)
- Beloning voor de reeds actieve gebruikers
- Incentives om auto in te ruilen tegen autodeellidmaatschap
- (Auto)deelaward (en begeleiding) voor gemeenten
- Ontwikkeling website i.k.v. Green Deal met o.m. overzicht van good practices
- Online tool 'profielbepaler autodelen' voor burgers
- ...

2. IN KAART BRENGEN KANSEN EN BELEMMERINGEN BINNEN DE REGELGEVING

De groei van zowel autodelen, fietsdelen als carpoolen is een opportuniteit om de individuele mobiliteitswensen te verzoenen met maatschappelijke uitdagingen zoals files, energieschaarste, parkeerdruk, milieu en levenskwaliteit. De manier waarop mensen (vnl. jongeren) met automobility omgaan verandert geleidelijk van autobezit naar autogebruik. Om gedeelde mobiliteit te verbeteren en een boost te geven en gezien het belang van mobiliteit voor de samenleving, is het essentieel om te kunnen rekenen op een actief en duurzaam mobiliteitsbeleid, aangepast aan de noden en verwachtingen van burgers en bedrijven en rekening houdend met alle mobiliteitsoplossingen. Dit vraagt een aangepaste regelgeving op regionaal en federaal vlak.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- Inventariseren en agenderen van juridische barrières en belemmeringen voor autodelen, fietsdelen en carpoolen in privé- en zakelijke markt
- Uitwerken erkenningskader voor autodeelorganisaties
- Volwaardig mobiliteitsbudget uitwerken met integratie van deelsystemen
- Carpoolrijstroken mogelijk maken
- Transparant fiscaal beleid voor het delen van private wagens
- Transparant fiscaal beleid voor het delen van bedrijfswagens
- Stimulerend kader creëren voor technologische innovatie
- Autodelen opnemen in de verkeerswetgeving i.f.v. de parkeerregelgeving

- BTW- en belastingswetgeving aanpassen aan deelsystemen
- ...

3. GEMEENTELIJK BELEID

Lokale overheden passen hun gemeentelijk beleid aan aan auto-, fiets- en ritten delen en stellen bij voorkeur een actieplan op. Het gemeentelijk beleid kan worden gelinkt aan de [Burgemeestersconvenanten](#) waarmee steden en gemeenten vrijwillig (maar niet vrijblijvend) meewerken aan de Europese inspanningen om de uitstoot van broeikasgassen op hun grondgebied te verminderen (CO₂-reductie van min. 20% tegen 2020 of, sinds eind 2015, CO₂-reductie van min. 40% tegen 2030). Sinds eind 2015 werd deze intentieverklaring ook aangevuld met het vergroten van de weerbaarheid tegen de gevolgen van klimaatverandering. Deze (bottom-up) intentieverklaring zet in op energie-efficiëntie en hernieuwbare energie op het volledige grondgebied. Hiervoor heeft de gemeente steun nodig van burgers, middenveldorganisaties, bedrijven en [overheid](#). Momenteel hebben [meer dan de helft](#) van de Vlaamse steden en gemeenten het Burgemeestersconvenant getekend.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- Delen gemeentelijk wagenpark
- Aanpassen parkeerbeleid zoals voorbehouden parkeerplaatsen voor autodelen, gratis parkeervergunning voor deelauto's, fietsstallingen voor (deel)fietsen opdrijven
- (Bak)fiets(deel)infrastructuur uitbouwen
- Uitbouw en signalisatie van carpoolparkings (met aansluiting op openbaar vervoer)
- Subsidiëring elektrische deelauto's en deel(bak)fietsen
- Uitbreiding installatie elektrische laadpalen
- Incentives voor auto- en fietsdeelorganisaties en carpoolplatformen
- LEZ-zones invoeren
- Opstellen autodeelactieplan
- Toolkit gedeelde mobiliteit voor lokale overheden: overzicht van beschikbare formules, op maat van gemeente
- ...

4. PILOTS OP WONINGBOUWLOCATIES

Gedeelde mobiliteit structureel in nieuwbouwprojecten en (her)ontwikkelingsprojecten van woningen integreren leidt op termijn tot beter gestructureerde steden en een kwalitatiever ruimtelijke ordening. Door auto-, fiets- en ritten delen van bij de planningsfase een structurele plaats te geven bij stadsvernieuwingsprojecten worden potentiële kopers onmiddellijk gesensibiliseerd en kan de parkeernorm drastisch verlaagd worden. De huidige verkaveling van de openbare ruimte leidt niet alleen tot een verlies van biodiversiteit en mobiliteit, maar is bovendien ook duur: publieke diensten als postbedeling of (openbaar) vervoer kosten er handenvol geld.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- Uitwerken van een maatschappelijke business case voor langetermijnoplossingen op maat van de lokale context

- Uitbreiden Garage Swap-projecten (kostprijs van ondergrondse parkeergarages ‘inruilen’ voor duurzame deelmobiliteit en andere duurzame investeringen)
- ...

5. COMBIMOBILITEIT EN BASISBEREIKBAARHEID IN LANDELIJKE GEBIEDEN

Gedeelde mobiliteit maakt essentieel deel uit van het concept basisbereikbaarheid. Zeker in landelijke gebieden moet het aanbod beter afgestemd worden op de vraag, inzonderheid voor woon-werk- en woon-schoolverkeer. Hedendaagse mobiliteit vraagt een grote flexibiliteit en een hoog gebruiksgemak. Mobiliteit moet meer gedacht worden vanuit een totaalpakket van vervoersoplossingen, waar diensten van zowel publieke als private dienstverleners in opgenomen worden (‘mobiliteit als een dienst’). Door klassiek openbaar vervoer met vaste haltes en dienstregelingen (bus, tram, metro, trein) en gedeelde mobiliteit (zoals auto- en fietsdelen) te combineren, wordt het openbaar vervoer ingepast in een geheel dat flexibeler kan inspelen op de noden van de gebruikers. Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat ze hun traject op een vlotte en stipte manier kunnen afleggen, zonder hierbij automatisch te kiezen voor de wagen.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- De mogelijkheden, kansen en uitdagingen verkennen om de deelauto, -fiets en carpoolen optimaal in te zetten in het openbaar vervoerssysteem
- In landelijke gebieden lokale garages stimuleren om deelauto’s aan te bieden
- ‘Woon-winkel’-verkeer in landelijke gebieden uitbouwen (carpoolen)
- Experimenteren met innovaties t.b.v. basisbereikbaarheid, bijv. reservatie van deelwagens inclusief chauffeur
- Innovatieve modellen stimuleren en ondersteunen voor buurtmobiliteit op wijkniveau (living labs)
- De NMBS en De Lijn stemmen hun vervoersplannen op elkaar af, bijv. verdere implementatie van een geïntegreerd ticketingsysteem
- Pilotprojecten combimobiliteit waarbij tijdens de proeffase wordt gepeild naar de verwachtingen van de gebruikers en naar de problemen die lokaal een rol spelen
- Diverse stakeholders en deelplatformen in elke regio samenbrengen in een open platform
- Transparant regulerend kader voor nieuwe mobiliteit, waarin de taakverdeling en databeheerregels tussen publieke en privaat mobiliteitsactoren duidelijk gemaakt worden

6. PILOTS OP BEDRIJVENTERREINEN

In de meeste gevallen is een bedrijfswagen een aantrekkelijke vorm van loonsverhoging, zowel voor de werknemer als voor de werkgever. Maar zeker niet elke werknemer heeft een auto nodig. Het gemiddelde gebruik van een bedrijfswagen is beperkt tot 10% van zijn levensduur. Niet enkel moet deze onderbezetting worden weggewerkt door bedrijfswagens (zowel privé als zakelijk) te delen, ook moeten duurzame alternatieven worden uitgewerkt voor de bedrijfswagen die financieel interessant zijn voor werknemer én werkgever.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- Realisatie van een bedrijfsvervoerplan met aandacht voor gedeelde mobiliteit

- Sensibiliseringsacties voor werknemers rond voordelen van het delen van het bedrijfswagenpark, de nadelen van de bedrijfswagen, de bestaande alternatieven en deelsystemen
- Aanstellen van “mobiliteitsconsulent” binnen het bedrijf
- Inventarisatie van de reeds beschikbare autodeelformules voor bedrijven
- Autodeelorganisaties informatie aanbieden en ondersteunen bij het uitwerken van mogelijke autodeelformules binnen bedrijven (optreden als kennis- en netwerkplatform)
- Uitleenmodellen uitdenken zodat het (geleasede) wagenpark van een bedrijf met andere bedrijven op hetzelfde bedrijventerrein gebruikt kunnen worden
- Succesvolle deelervaringen van bedrijven worden met andere bedrijven gedeeld
- Incentives voor carpoolen om woon-werkverkeer te stimuleren
- Experimenteren met alternatieven voor bedrijfswagens: mobiliteitsbudget, Railease, abonnement openbaar vervoer, netto loonsverhoging, thuiswerken ...
- Bedrijven zetten meer in op elektrische deelauto's en voorzien de hiervoor nodige infrastructuur (oplaadpunten)
- Bedrijven zetten meer in op (elektrische) deelfietsen en voorzien de hiervoor nodige infrastructuur en incentives (beveiligde en overdekte fietsstallingen, fietsonderhoudsdienst, douches en kleedkamers, fietsvergoeding ...)
- Werkgevers ondersteunen bij registratie, administratie, reservatiesystemen van deelauto's
- Autodeelsymposium organiseren voor bedrijven
- Bedrijven voorzien van technologie om autodelen en carpoolen te faciliteren
- Belemmeringen onderzoeken die bedrijven weerhouden om aan autodelen te doen
- Award gedeelde mobiliteit voor bedrijven bijv. Lean & Green Personal Mobility Award
- Toolkit gedeelde mobiliteit voor bedrijven
- ...

7. OPlossen VAN VERZEKERINGSVRAAGSTUKKEN

Bij carpoolen zijn er momenteel geen noemenswaardige knelpunten, doch is hier bijkomend onderzoek nodig naar verzekering, bijvoorbeeld carpoolen in het buitenland. Verzekeringsvraagstukken doen zich voornamelijk voor bij een deelwagen in privébezit. Een aan het autodelen aangepaste klassieke verzekering is vaak niet waterdicht maar ook aangepaste autodeelverzekeringen zijn niet optimaal. Het aantal auto- (en fiets)deelverzekeringen is nog slechts beperkt op de huidige markt waardoor de particuliere autodeelorganisatie, -groep of peer-to-peer-platform weinig ruimte tot onderhandelen heeft. Bovendien werkt het overschakelen naar een dergelijke autodeelverzekering drempelverhogend voor de auto-eigenaar die wil autodelen. Het is wenselijk dat de huidige verzekeringsproducten verder worden ontwikkeld en dat er meer verzekeraars zich op deze markt gaan bewegen. Zeker met het oog op nieuwe trends binnen gedeelde mobiliteit (peer-to-peer, dure elektrische (bak)fietsen...) is er nood een laagdrempelig, gebruiksvriendelijk en juridisch correct systeem.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- In kaart brengen specifieke knelpunten binnen de klassieke en autodeelverzekeringen
- In kaart brengen belemmeringen binnen het huidige wetgevend kader
- In kaart brengen bestaande fietsdeelverzekeringen
- In kaart brengen mogelijke knelpunten van verzekering bij carpoolen
- Verzekeraars spannen zich in om kennis en informatie over risico's van de deeleconomie en autodelen in kaart te brengen en te delen

- Bestaande autodeelverzekeraars stellen hun eigen leerervaringen beschikbaar opdat oplossingen kunnen ontstaan voor mogelijke inhoudelijke knelpunten
- Verzekeringsformules uitdenken en lanceren, op maat van de deelauto (of deelfiets) en toepasbaar in verschillende situaties (zakelijk vs privé)
- ...

8. NIEUWE TECHNOLOGIE EN INNOVATIE

(Technologische) innovatie maakt het mogelijk om veel efficiënter om te gaan met schaarse middelen als voertuigen en fossiele brandstoffen. Zo is een geïntegreerd mobiliteitsplatform waarin vervoersmodi in keten aan elkaar gelinkt worden in een vorm van genetwerkte mobiliteit niet mogelijk zonder (technologische) innovatie. Smartphone en andere vormen van technologie maakt het delen van ritten, auto's, fietsen en andere vervoersmodi, en de combinatie daarvan met openbaar vervoer, simpeler. Innovatie betekent niet enkel traditionele technische innovaties maar vooral (maatschappelijk) innovatieve businesscases, economisch duurzame verdienmodellen en diensten, op te zetten met partners uit andere sectoren. Innovatie moet worden gestimuleerd, niet alleen bij nieuwe ondernemers maar ook in bestaande bedrijven, zodat ze hun aanbod kunnen omschakelen van productverkoop naar het aanbieden van een dienst.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- In kaart brengen van bestaande deelplatformen
- Boekingssystemen voor deelauto's optimaliseren (cf. free floating)
- Onderzoek naar de haalbaarheid van een gebruiksvriendelijk universeel systeem voor het plannen, boeken, betalen en toegang krijgen tot deelauto's
- Onderzoek diversifiëring type fiets (e-bike, cargobike, fietstaxi...)
- Onderzoek naar hoe innovatieve ontwikkelingen matchen met 'bereikbaarheid', 'leefkwaliteit' en 'nabijheid' (maatschappelijke wenselijkheid van de innovatie)
- Software voor multimobiliteit, bijv. integratie van reisinformatie en aanbod van carpoolritten in routeplanners; smart mobility platformen (cf. MaaS)
- Uitbreiding Mobib-pas naar andere steden en gemeenten
- Pilotprojecten met het delen van elektrische auto's en fietsen in bepaalde buurten of steden
- Lokale expertise maximaal valoriseren en testen
- Buitenlandse expertise testen in lokale setting
- Pilotprojecten basisbereikbaarheid
- Living labs niet-traditionele doelgroepen
- Living labs in minder verstedelijkte gebieden en landelijke gebieden
- Realtime carpoolen voor studenten
- Lokaal ondernemerschap informeren, stimuleren en begeleiden
- ...

9. INTERNATIONALE UITWISSELING

Het is essentieel om inspirerende bilaterale contacten te leggen met buitenlandse organisaties rond gedeelde mobiliteit, met het oog op uitwisseling en op de hoogte te blijven van interessante innovaties en best practices.

Potentiële acties voor ondertekenaars:

- Deelname aan internationale symposia en bijeenkomsten van netwerkorganisaties

- Internationale innovaties en expertise in kaart brengen (bv. MaaS)
- Share North: delen van ervaringen binnen de Noordzeeregio
- Internationaal symposium gedeelde mobiliteit
- Overzicht van succesvolle praktijkvoorbeelden, kansen en tips binnen de Europese markt m.b.t. bovenstaande thema's
- Op Vlaams en Europees niveau zijn samenwerking en afspraken noodzakelijk m.b.t. co-mobiliteit
- Periodiek overleg België – Nederland i.f.v. gedeelde mobiliteit
- ...